

Naročnina v Trstu znese:

Za celo leto . . . 1 gold. 90 s.
Za pol leta 60 " "
Za 3 mesece 30 " "
(to velja tudi za tržaško okoličje.)

Za druge kraje s pošto:

Za celo leto . . . 1 gold. 60 s.
Za pol leta 30 " "
Za 3 mesece 15 " "
(májnhi razloček med tim in meš. programom izvira iz neke pomote.)

ILIRSKI PRIMORJAN

podučiven in omikaven list za slovensko ljudstvo.

Hvalo zasluži si vsò, kdor druži koristno sè sladkim (Hor.).

Naročnina naj seure ništru naprej plačeva, in to v gosp. Kozlerjevi hiši „nella Drogheria Angeli in Piazza delle legna št. 1“ v Trstu (Trieste). Tam se bodo tudi oddajale vse pisma. — Sicer ta list se bo tudi prodajal (vsak natis po 5 soldov) v tobakarnicah nasproti Pošte, blizo „Chiozza“ in „al Ponte della Fabbra“.

Leto 1866.

Pri sv. Ivanu v Vrdéli, 7. oktobra.

Štev. 19.

Št. 20 našega lista izide 21. oktobra.

Prihodnja avstrijska politika.

(Dalje.)

Slovenski narod je v Avstrii najmanjši, a ne najslabši. Uže v turških i benečan-kih bojih je vselej i povsod pokazal, da se zna junaško bojevati, velikokrat je rešil Avstrijo, ko so bile njene armade pobite, ali razkropljene. Tudi v poznejih i najposlednejših časih se je vedno slavno bojeval i veliko pripomogel, da je naša vojska zmagovala. Ali naš narod nej le hraber, Bog mu je dal tudi bister um, veliko marljivost i ohranil je pošteno srce. Zraven teh lepih, sijajnih lastnostij je bil, se ve da, tudi vselej zvest Avstrii i pokoren sin svojemu cesarju. Ko so krog i krog njega divjale strasti i budil se nemir, stal je trdno kakor siva skala sredi bobnečih valov. Naš narod ima tedaj velike zasluge za Avstrijo. Ali kako ga je Avstrija obdarovala? Razcepila ga je na veliko kosov, vzela mu domačo besedo v javnem živenu, na vso moč se prizadevala, da ga ponemči, poitalijani i pomadjari. Vladi je izpodletelo i dan denes stoji trdneje naš narod, nego je kedaj stal, povzdignol se je z latnoj močijo, če tudi je še vedno neusmiljeno razcepljen. Iz te zgodovinske resnice bi se imela vlada marsikaj učiti. Njena velika korist bi bila, da združi ves slovenski narod v eno telo, ker tako bi jako močno bilo i ker je državi tako udano, bilo bi trden jéz zunanjemu sovražniku. I to je toliko važnejše, ker ima slovenski narod v posesti kraje, ki ležé na meji zunanje države, ka nikoli nej bila Avstrii prijateljica. Država bi s tem prihranila tudi mnogo stroškov, kajti vse deželne gosposke bi se lahko zelo zmanjšale, ustanovila bi se le ena deželna namestnija i sicer v Ljubljani, ker Ljubljana je vsem Slovincem naravno središče in ima tudi zgodovinsko pravico do té terjatve. En deželni zbor, kteremu bi se imele dati obširne pravice, uredoval bi lahko domače zadeve i skrbel za domačo blagost, ktero nam sedaj ljudije, ki ne poznajo nas i naših razmer, ali kateri skrbé le zase, bolj podirajo, nego krepé. Tako združeni i vladani Slovinci bi tedaj morali Avstrii biti v veliko podporo, njih materijalni stan bi se moral poboljšati i to toliko bolj, ker bi jih bilo zadostno število, da razvijó tudi prebogate duševne moči, ke spé v narodu. Šole bi se uredile tako, kakor zahtevajo potrebe, ne pa nemška ali laška kultura; slovstvo bi do bilo veliko podporo, naglo bi se tedaj razcevelo, širile

bi se torej vede in umetnosti, obrtnija i kupčija bi se povzdignola i ne bi trebalo iskati pridnim rokam dela v dalnej Ameriki. Ako so Nemci potrdile pregovor: „Vednost je moč“, zakaj bi tudi Slovincem ne veljal? Ali vednost nej samo moč, iz vednosti se rodi tudi blagostanije. Ako bi se Slovinci združili v eno telo, naj se dovoli to tudi vsacemu družemu narodu v Avstrii, ker tako bode vsak narod vse svojo moči obračal za domačo srečo i blagost, s sosedi se ne bode prepiral, ker ne bode imel vzroka, ampak narod bode narodu v podporo, ker bode vezala vse narode skupnih zadev močna vez. Tako utihnejo v Avstrii notranji politiški prepiri, izkoplje se ona iz brezštevlnih zadržg, imela bode samo zdrave i krepke ude, tedaj bode tudi sama močna. Javno moramo izreči, da se mora Avstrija povzdignoti le na federativni narodni podlagi, omabljiva i dvomljiva zgodovinska podlaga jej sreče ne bode rodila, ako zarad nje prezira narodnost. Zato pa tudi ne moremo priporočati ustanovitve notranje Avstrije, kakor tudi ne nemške, madjarske i poljske hegemonije, ktero, kakor se govori i piše, misli vstvariti državno naše ministerstvo. Ker izbudila bi mej narodi novo nezadovoljnost, izbudila nove prepire i pahnola Avstrijo v največo nevarnost. Narodnost je razvila v Avstrii zmagonosni svoj prapor z napisom: Vsem narodom enake pravice; ta prapor neprenehoma dalje vihra; podenj se zbira vedno večá množica, nobena sila ga nej ne more več iz rok izviti, treba, da stopi tudi vlada podenj i to precej, da ne bode prepozno, kajti nad nami visé še vedno hudourni oblaki i ne ve se, kaj prinese prihodnja ura. C.

Slovenstvo v Trstu.

(Dalje.)

Kar smo omenili o trgovcih, le-tó veljá tudi v posestnikih. Le-ti možije živé večidel v pokojnem stanu. Izredili so si možnjico, ne skrbi i ne briga jih nobena stvar, sedé na svojih zakladih i vgapajo prislovice: „dolce far niente.“ Izjeme so redke. Nej tedaj čudo, da od teh mož nejma slovenščina ničesar pričakovati.

Ali obrnimo se od teh žalostnih do veselejših obrazov, do tistih mož, ki so bili od nekdej, v najžalostnejših časih slovenščini edin steber. Ti vrli možije so duhovniki. Kakor na Kranjskem i po drugih slovenskih deželah, tako so tudi v Trstu ti gospodije slovenščini najtrdnejša podpora. Izjemki so redki. Ker so izobraženi i ker imajo z ljudstvom največ opraviti,

zato imajo tudi največi upliv o narodnih rečeh. Oni tudi naše slovstvo najbolj podpirajo, ker jim je materin jezik mil i drag i ker dobro vedó, da tisti, kdor podpira slovstvo, največ koristi domovini. Da bi to umel trgovski stan, kako lepo bi v Trstu cvetlo slovensko slovstvo!

Javni uradniki se v Trstu veliko prostejše gibljejo, nego v drugih slovenskih krajih, zato imamo tudi kopico za slovenščino jako vnetih podpornikov tega stanú, ki se pri vsakej priliki pokažejo kakor prav vrli rodoljubi. Le to je žalostno, da jih je le mala kopica; najvč pa je taci, ki se ni dosti ni malo ne menijo niti za slovenščino, niti za nemščino, niti za italijanščino; vzrok temu je pri mnogih ta, da se s trudom i skrbijo ubadajo in ubijajo za vsakdanji živež, kajti pičla plača, obila rodovina i dragina jih hudo stiskajo. Več pa je tudi taci, katerim je „Alte“ ali „Neue Presse“, „Bach“ ali „Schmerling“ svitlo solnce, bodisi zato, ker jim je stara burokracija nad vse, ali ker se ne morejo otresti stare priljubljene navade, ali ker so prekratkovidni, ali ker hrepené le po viših službah i se vedejo po menitvi svojih prvostojnikov.

Omeniti imamo še prosto slovensko ljudstvo, katero se nej moglo ali hotelo izobraziti. Mej tem ljudstvom moramo pohvaliti le naše okoličane. Oni so jako vneti za slovenščino, kar pri vsakej priliki pokažejo. Časopise i knjige, ktere so njihovej omiki primerni, kaj radi kupujejo i beró, ter s tem slovenščino jako podpirajo. Tudi slovensko petije zelo ljubijo ter znajo več pesem, nego v marsikterej čitalnici. Vse drugo obilo slovensko prosto ljudstvo je tako rekoč mrtvo. Slovenskih delalcev otroci le redko več znajo govoriti jezik svojih roditeljev. Ako tak otrok hodi v šole i se nekoliko izobrazí, skoraj vselej je najhujši Lahon, materinega jezika najhujši zaničevalec. Celo dékle, ko pridejo iz slovenskih krajev služiti v Trst, uže v nekterih mesecih, ko se naučé nekoliko laške otrobe vezati, zaničujejo slovenščino, i taka pokveka, ako jo slovenski nagovoriš, v slovenščini še odgovarjati neče, ker jo je sram. Abotica morebiti misli, da je Bog vé kaj, ako se pači v tako pokvarjenej ptujščini, da človeka mrzlica tresé i vedno nosi na jeziku psovko: schiavo (ščavo), nevedoč, da zasramuje sama sebe. C.

Tržaško-méstne in okolične zadéve.

* V seji mestnega starašinstva od 20. septembra je g. Dr. Scrinzi izustil željo, naj gospod župan (podestà) c. kr. ministerstvo prosi, da molbo (prošnjo) zastran vžitninskega davka (daca) hitro reši. Prosili so namreč dovoljenja, da za 3 leta v najem (štant) dadé ta davek, i da se tako tirja i jemlje kakor do zdaj. Gosp. župan je obečal vse storiti, da se omenjena reč doseže. V tej seji so sklenóli dati za nastanovanje (kvartiranje) vojakov drugih 10,000 gl. (90,000 gl. so uže prej dali.) Nastanovanje vojakov stane torej do zdaj 100,000 gl. Tudi so dovolili podporo sè 6,000 gl. tistemu, ki je gledišče (komunski teater) v najem vzel.

* Državni minister je pisal tukajšnjemu gosp. deželnemu poglavarju, da komunška laška gimnazija

nejma biti več očitna šola. S tem izgubi pravico, dajati veljavna spričala (atestate). Kazen je pravična.

* V četrtek je bila pri svetem Juštu velika sveta maša, ker je bil god presvitl. cesarja. Cerkev je bila polna.

* Preteklo nedeljo je bila velika procesija, da bi Bog odvrnil kolero. Čujemo, da so imenitne gospé bose za procesijo šle. V petek pa je bila enaka procesija iz Skednja k svetemu Jakopu.

* 1. oktobra so bili obsojeni v Trsti tisti roparji, ki so v začetku t. l. oropali poštni voz na reški cesti, med Bistrico i Šent Petrom pri Postojni. Eden je obsojen v ječo za ves čas njegovega življenja, drugi na 8, tretii na 18 i četrti na 20 let.

* Pri pogovorih učiteljev tržaških mestnih šol je svojo nalogo prav dobro dovršil ces. kr. normalke učitelj g. Rudolf Pibernik, po rodu Slovenec. Iz njegovega govora podamo o priliki nekoliko črtic.

* V Bazovici je prvi umrl za kolero nekij nad-desetnik dunajskih prostovoljcev. Pravijo da bodo vse prostovoljce od tam proti severju predstavili, ker tukaj nej dovolj prostora zanje.

* V Trstu smo dobili dva nova časopisa: „Il Cittadino“ in „Foglio d'avvisi Triestino“ Pvi je bil uže precej s prvo številko confisciran. Ta časopis toži, da se godi laščini krivica, ker duhovnik v Roči uči v šoli slovanski, ne pa laški. Ali so morda prebivalci v Roči Lahi? Ako ne, kaka krivica se nekij laščini godí? Zagotavljamo „Il Cittadino“, da se na mnogih krajih godí krivica slovenščini, ker se v čisto slovenskih krajih v šoli uči laščina, slovenščina pa ne i poganjali se bodemo za to, da se to prenaredí. Vsacemu svoje, ljubi Cittadino, pa bodemo prijatelji.

* Nas rojak i rodoljub gosp. Gorup je naročil 50 listov Slovenca za učitelje po Primorskem i Korškem. Slava!

* Najvišji sklep je uže storjen, da neha izjemni ali obsedni stan.

* Mejikanska cesarica je šla v Rim; imela je s papežem dolg pogovor, iz Rima se vrne zopet v Mimarar.

Do 5. t. m. je za kolero zbolelo 630 osob, umrlo 348, ozdravelo 214.

Kaj je drugod važnega?

* Na Mejikanskem se vedno slabše godí. Vstajniki jemljó zaporedoma mesta i zmagujejo cesarske trume.

* V Sicilii na Laškem se je unel upor. Vojaki so vstajnike zmagali.

* Na Turškem vedno bolj vre. Kandidotije so uže večkrat otepli Turke. V zadnej bitvi je 7000 kandidotov strašno zmlatilo Turke, katerih je bilo 20000. Zadržili so jih na morski breg i posekali. Le nekoliko njih je rešilo življenje, ker so ob bregu stale turške ladije, na ktere so begali Turki. Mi iz srca želimo, da

se oprosté kristijanije na Turskem strašnega jarna, ki jih tare. Velika sramota je evropskim mogočnim vladam, da trpé tako divjaštvo v turskih deželah. Turki pravijo kristijanu pès, in ako kdo ktereга umori, še kaznujejo ga ne, ampak imajo ga za junaka, za vnetega prorokova služabnika. To je pač ostudno!

* Zadnjo sredo opoldne je bil na Dunaji sklenjen mir mej Avstrijo in Italijo.

* V vsem cesarstvo je umrlo letos uže nad 40,000 ljudi za kolero.

* Nekij pruski kraljevič je izgubil na Češkem tiskano knjižico, v ktereј je bilo vse natanjčno popisano, kje i kako naši vojaki stojé, koliko jih je. Take knjižice so vsi pruski viši častniki (oficirji) imeli. Od kod da so Prusi te skrivne reči zvedeli, še nej znano. Gotovo pa je, da tega jim nejso donesli posamezni ogleduhi (špijoni). Ker imamo take izdajalce, nej čudo, da nam je šlo vse navkriž.

* Naprava prvega batalijona dunajskih prostovoljcev stane (košta) 81,600 gl. Nabralo se je zanj pa 144,000 gl. Letošnja naprava tega batalijona stane 25,000 gl. manj od leta 1859.

* Če tudi je mir sklenjen s prusko vlado, vendar nej ž njo naša vlada v prav prijateljskej zvezi, kar je minister Bismark v državnem zboru očitno razodel; tudi ruska i naša vlada si nejsti dobri. Govori se, da se naša vlada prizadeva s francosko prijateljsko zvezo sklenoti. Mi smo te misli, da Francozi, če tudi v to zvezo stopijo; vendar ne bodo Avstrii nikder pomagali, ako bi jej bilo pomoči treba. Avstrija naj skusi z Rusijo, Prusijo in Italijo pobogati se, pa bode varna i treba jej ne bode iskati Napoleonove zveze. Nemškim sanjam pa naj se za vselej odreče.

* Dva nova deželna namestnika sta izvoljena i sicer grof Goluhovski za Galicijo i grof Rothkirch za Češko. Prvi ima dosti sočutija pri Poljaci; želeli bi, naj bode pravičen Rusinom, kterim Poljaci do zdaj nejso bili. Ruski časopisi se zoper njega srdijo. Češki deželni namestnik pa do zdaj nej vžival posebne ljubezni mej Čehi.

* 26. pr. meseca je imela slovenska matica v Ljubljani glavni zbor. Sešlo se je iz vseh krajev mnogo gospodov družabnikov. Pri tej priliki so se naši prvaki tudi pomenili zastran slovenske politike i se izrekli za to, naj se vsi Slovenci politično združijo. Mi smo popolnoma njihovih misli.

* Pruski list „Staatsanzeiger“ piše: Od pruske vojske i nje pomagalcev so vjeli Avstrijani v zadnej vojni 4 častnike (oficirje) i 1692 mož. Ranjenih so imeli Prusi 562 častnikov i 14,630 mož; mrtvih 164 častn. i 2,573 mož; v bolnišnicah jih je za rane umrlo 143 častn. i 5,454 mož. Izgubili nejso nobene kanone i nobene zastave (bandere). Od avstrijske vojske i nje pomagalcev pa so Prusi ujeli 528 častnikov, i 35,932 mož; v pruske bolnišnice je bilo ranjenih pripeljanih 411 častn. i 13,935 mož. Izgubili so Avstrijani 486 kanon, 31 zastav. Omenjeni list pa ima še to-le opazko: Število mrtvih i takih ranjenih, ki jih nejso Prusi v pesti dobili, nej Prusom znano. Dalje piše: Kakor avstrijski vojaški list piše, izgubili so Avstrijani izmed pešcev (Infanterije) i kojnikov 2465 samih častnikov med temi 135 viših.

* Nekij laški časopis pravi, da naša vlada sama spoznava, da sti Istra i Dalmacija laški deželi, ker je v teh krajih uraden jezih laški. Naj se naša vlada take besede k srcu vzame i prenarédi, kar je potrebno i pravično, da po nekoliko letih zopet laško vprašanje na vrsto ne pride.

* V Petroburgi so 15. septembra obsesili Karakasofa, ki je hotel ruskega cara umoriti.

* Kako grozoviti so Turki, to očitno kaže dogodba, ktera se je dogodila na otoku Kandii. Ko se je tam začel upor zoper hude Turke, pobegnole so ženske z otroci i se poskrile v nekej jami. Turki pa so jih zasačili i vse pomorili. Kako vpitije vstane, ako se prigodi, da se v kakej slovanskej deželi posameznemu človeku kaka krivica zgodi; zoper turško divjaštvo pa denašnja politika nejma grenke besede!

* Na otoku Kuba v Ameriki spet očitno sužnje prodajajo i kupujejo. Severna Amerika se je bojevala pred dvema létoma z južno ravno zavoljo tega, ker nej hotela, da se ljudije, ko živina prodajajo.

DOPISI.

V Trstu, 29. septembra. — R. — (Dve besedici na uho pevcem pri sv. Jakopu.) Pač dobro veste, preljubi pevcí, da vže v prvih listih vas je jemal naš „Primorjan“ v misel, ter vas že nekolikrat prav resno opominjal, ali naj lepše poјete, ali pa naj molčíte. Primerjal je dalje vaše petje vpitju neke občno znane živali, ter dostavljal, naj skrbé za dobro petje *tisti*, kterim je skrbeti. Da pa dobromisleči „Prim.“ nej ničesar opravil i da njegove besede nejso pale na rodovitno zemljo, temveč na trdo skalo, to priča sedanje vaše petje, ko nej v ničem boljše od takrat, temuč drževamo se trditi, da je vedno slabše i slabše. Lasjé so nam po konci vstajali, ko smo slišali, kako ste neko novo krožili, ktero ste pa precej opustili, ker uvideli ste menda sami, da vam ne gre! Zdaj nam je tega vže preveč i vam rečemo le dve besedici. Za božjo voljo, pojte boljše, ali pa vtihnite, ker, sicer s svojim petjem marsikoga v bolezen (morda tudi v kolero) spravite, ali pa mu glavo zmešate! Posebno pa ne krožite gori imenovane pesmi, da ljudi v pobožnosti ne motite! Vtisnite si te dve besedici ne samo v glavo, ampak tudi v srce, da ne homo več prisiljeni vašega petja grajati.

Iz Doline (na Primorskem). J. L. (Šolska preskušnja). V zadnjem listu sem vнемal svoje rojake, posebno „župane“, naj bi že tudi kaj za slovenščino delati pričeli, nadejaje se, da nejsem boba v steno metal; — zdaj pa hočem še nekaj omeniti, kar se tiče šolske preskušnje. — V Dolini je bil 15. in 16. dan septembra šolskej mladosti prav lep, vesel praznik, ker se je očitna šolska preskušnja obhajala. 134 čedno po nedeljsko oblečenih dečkov in deklic je bilo pri preskušnji. Kršanski nauk so otroci prav dobro znali in razumeli i brali prav lepo in umevno; in kar so brali, znali so vse dobro razložiti in povedati. Na desko so pisali tako ročno, da se od šole na kmetih več ne more zahtevati. Bilo je tudi pisanje prav lepo i čedno.

Računili so otroci jako dobro vse v čistem slovenskem jeziku. Vadili so se otroci tudi v petii i videlo se je, da so se dobro izurili. S kratka: šola v Dolini je prava šola. *) Slovenski govor, gospod dekanove prijazne besede i darila, ka so se dajala najpridnišim učencem, napravile so jim veliko veselje.

Z Brega v Boljuncu. —č— (Letina). Od vseh krajev našega brega žalosten glas odmeva, kako naše domovine materijalno blagostanje nevdružljivo propada, letos se pa posebno našemu kmetijstvu hudi časi približujejo. Že lansko leto je rodilo obilo revščine, letošnje pa nam še bujše žugn. Kamor se človek po kmetijah ozre, povsod je žalostno. Naš marljivi kmet z letošnjimi pridelki svojo živino in družino težko preživi; kaj mu pa ostane za prodajo, da si potrebne novce za davke in druge neobhodno potrebne stroške pribavi? Vinska trta je tukaj malo rodila, tako da nekteri kmetje letos še duhovnikov plačati ne morejo.

Iz Senožec. — Znano ti je morebiti, da se je tukaj dete po težkem porodu rodilo, to je novega župana so, kakor dopisnik „Novic“ pravi, po štirimesečnem stokanju izvolili. Veliko število srenjčanov žaluje po bivšem županu g. Demšar-ju, i zakaj bi ne? Mučil i trudil se je zelo, da bi, kolikor mogoče vsem vstregel. Spotikali so se nekteri ob tem, da je učitelj. Vprašam pa: Ali res učitelj nej za drugo rabo, nego za abecedovanije? Pokazala sta nam stari gospod Andrej i tudi gospod Dragotin, da znata več ko bruske peč. Dovolite pa zdaj, da se od bivšega g. župana poslovimo i se mu za trud zahvalimo. Stopimo zdaj iz stare zaveze v novo i pozdravljamo tudi novega župana. Preverjeni smo, da je on ves goreč za občinsko dobro. Bog daj, da bi se mu vse prav poneslo! Da bi si pač tisti, ki v liste pisarijo „Sloga jači, a nesloga tlačiči“ te besede posebno v srce vtisnoli i ne brezpotrebne zdražbe i opozicije delali. Drugokrat kaj več, ako ti je drago. *)

ZMES

Smešnice.

(Kaj nekij Čič o potovaniju v Trst pripoveduje.) Naredil sem nekaj obročev i brusov. Naložim jih na voziček, vprežem šimeljna (belčka) i peljem jih v Trst. Zdaj sem bil petič v svojem živenu i naučil se za potrebo laščine. Na trgu pride k meni laški mešetar (šenšal) i me vpraša: *Koša vendé?* (Kaj prodajate?) Jaz se pa kar odrežem: Nejmam koša ne, imam le obroče i bruse. Kmalu sva vse prav dobro prodala. Drugi dan je bila nedelja i odpravljam se domov: Šlišal sem pa, da je pod bajto v bošketi (gozdčiči) nova pivarna. Od Trsta do tam sem se uže užejal, i mislil sem, da tam mene, revnega kmeta, ljudije saj pisano

*) Znan nam je tamošnji mladi g. Lužnik, kakor dober učitelj. Želeti bi bilo, da ga tam obdržé, kar gosta mena učiteljev šoli nej koristna.

*) Zmerom drago, da le vse lepo zmerno pišete, ne pa tako, kakor nekij moder fautek, ktereга dopis smo morali pod mizo vreči, zato pa v drugem listu očitno žele razliva na našo pisavo. Plemenito maščevanje! Svetujemo njemu, naj hodí še malo v šolo. Vrd.

gledali ne bodo; ali zmotil sem se. Ko se šimeljnom pred železna vrata pred lópo pridirjava, reče nekij imeniten Talijan: *Koza vol sto čičo?* (Kaj hoče nekij ta Čič). Jaz pa hitro rečem: Moj konj nej koza ni vol, tudi nej prišlo sto Čičev, ampak le eden, kakor vidite. Drugi Talijan zarenči: *Kva no že strada per kavali.* (Tukaj nej cesta za konje). Jaz mu pa odgovorim: *Kovali ne bomo konja ne, le pili bomo.* Šimeljna k drevesu privežem, grem pod lopo, kjer je bilo veliko, veliko ljudi, ali prav za prav gospode. Sedem k mizi, kjer so sedeli gospod i dve gospé. Ko okoli gledam, vidim, da imajo vsi kozarce (glaže) pred sabo, prazne steklenice pa nad sabo. Noben točaj blizu ne pride, kličem ga torej po domače; udarim namreč dvakrat po mizi, ali od straha gospod i gospé od nje bežé. Na to nekij gospod reče: *Kvešto že un di kvej ke roba.* (Ta je eden tistih, ki kradejo). Jaz se mu odkrijem i rečem: Gospod! moja roba je uže prodana. Mej tem pride točaj; rečem mu prinesiti piva polno tako steklenico (flašo), kakoršna je visela nad manoj. On se mi pa smeje i pravi: *Kvešto že il vetro del gaš.* (To je plinova svetilnica). Jaz rečem: Saj vem, da je zdaj noter veter, napolni jo s pivom, pa ne bo več noter vetra. Ko začne luči prižigati, videl sem, da so omenjene steklenice luknjaste zgorej i zdolej zató, da burja luči ne ugaša; pil sem torej pivo iz kozarca. Videl sem pod to lopo večé število kozlov, nego jih ima naš župan; pa nejso živi, ampak namalani. Čudna gospóda, da takó kózle ljubi! Pivo plačam, konja odvežem, obrnom, i hajd proti domu. Po potu sem pa mislil: Glej, ako bi malo laščine ne znal, spravili bi te Talijani v kozji rog.

* Neko noč priteče ves prestrašen poljski čuvaj (vardijan) k županu i reče: Gospod župan! tam v meji je zelo čudna žival. Župan mu ukaže izbuditi vaščane, naj gredo čudno žival ubijati. S kolmi i vilami gredo do meje i jo obležejo, ali v mejo se pa nihče ne upa. Nekdo misli, da je medved i hitro pošljejo čuvaja k županu, naj mu pove, da je v meji medved. Ko se zora napoči pa vidijo, da je le osel, ki se mirno pase. Za čuvajem zdaj kričijo: Hej! Hej! stoj! Reci županu, da je osel!

Večkrat smo uže omenili časopisa

Zukunft,

ki v nemškem jeziku na Dunaji vsak dan izhaja i se krepko poteguje za pravice vseh Slovanov. Ta časopis izhaja od 1. oktobra t. l. v večej obliki kakor je izhajal do zdaj i velja za vse leto 16 f. za četert leta 4 f. i za en mesec 1 f. 40 kr.

Zopet ga moramo živo priporočati vsem rojakom, ki nemški umejo, gotovo jim nadomesti vsak drug časopis. V njem najde vsak izvrstne uvodne sestavke, dopise iz vseh slovanskih krajev i posnetke iz vseh slovanskih časopisov tako, da je ta časopis živo zrcalo vseh slovanskih narodov. Kakor vneto zagovarja Slovane, tako pošten i pravičen je pa tudi drugim narodom. On je bil prvi, ki je povzdignol glas za porazumljenje vseh narodov v Avstrii i ne brez uspeha. Pustimo nemške časopise, ki nas le sramoté, i naročajmo se na Zukunft.